

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Sandnerové a soudců JUDr. Jana Ryby a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobce: **HAPPY TUBE s.r.o.** se sídlem v Praze 3, Ježkova 1054/10, IČ: 27616657, zastoupeného BD Consult, s.r.o., se sídlem v Praze 3, Jeseniova 1196/52, proti žalovanému: **Finanční úřad pro hlavní město Prahu**, Štěpánská 619/28, Praha 1, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

t a k t o :

I. Určuje se, že postup k odstranění pochybností u daně z přidané hodnoty za I. čtvrtletí 2014 prováděný žalovaným u společnosti HAPPY TUBE s.r.o., byl nezákonným zásahem.

II. Žaloba v části, v níž se žalobce domáhá, aby soud nařídil žalovanému vyměřit daň z přidané hodnoty za toto období konkludentně k poslednímu dni lhůty pro podání daňového přiznání ve výši uvedené v daňovém přiznání, se zamítá.

III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 31.684,- Kč k rukám zástupce žalobce do jednoho měsíce od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou ve znění změny žalobního petitu ze dne 26.3.2015 domáhal určení, že postup k odstranění pochybností ve věci daně z přidané hodnoty za I. čtvrtletí 2014 u společnosti HAPPY TUBE s.r.o., který byl zahájen výzvou ze dne 22.5.2014, č.j. 3621967/14/2003-24902-105744, byl nezákonným zásahem a rovněž se domáhal, aby soud nařídil žalovanému vyměřit daň z přidané hodnoty za toto období konkludentně k poslednímu dni lhůty pro podání daňového přiznání ve výši uvedené v daňovém přiznání.

Žalobce tvrdí, že postup k odstranění pochybností byl nezákonně zahájen pro nedostatek konkrétních pochybností, z čehož dovozuje, že uvedeným postupem došlo k zásahu ve smyslu ust. § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“). Blíže žalobce uvádí, že ve výzvě ze dne 22.5.2014, č.j.

3621967/14/2003-24902-105744, v níž byl správcem daně vyzván k odstranění pochybností u daně z přidané hodnoty (dále rovněž „DPH“) za zdaňovací období I. čtvrtletí 2014, mu sice správce daně sdělil, že mu vznikly pochybnosti o správnosti a průkaznosti údajů o přijatých a uskutečněných zdanitelných plněních vykázaných v oddílu C přiznání k DPH za I. čtvrtletí 2014, avšak z této výzvy nevyplývají žádné konkrétní pochybnosti správce daně o daňové povinnosti daňového subjektu.

Žalobce s poukazem na ust. § 89 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) namítá že postup k odstranění pochybností musí být rychlou a jednoznačnou cestou, kterou správce daně odstraňuje právě konkrétní pochybnosti o daňové povinnosti daňového subjektu. Z textu napadené výzvy je však evidentní, že správce daně v podstatě uvádí pochybnosti o jednotlivých řádcích daňového přiznání, přičemž jejich čísla pouze nahrazuje jejich slovním popisem. Výzva je obecným vyjádřením nekonkrétních pochybností, a proto žalobce nemohl výzvě k odstranění pochybností vyhovět. Na podporu uvedeného žalobce odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 8.7.2008, č.j. 9 Afs 110/2007-102.

Žalobce má za to, že správce daně má sice právo uskutečnit postup k odstranění pochybností, avšak pouze pokud má konkrétní pochybnosti. Na podporu uvedeného žalobce poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4.4.2013, sp.zn. 1 Afs 105/2012 a ze dne 25.6.2014, č.j. 1 Aps 20/2013-61. Rozsah a nekonkrétnost výzvy odpovídá dle žalobce spíše daňové kontrole, nikoliv postupu k odstranění pochybností.

Žalobce zdůraznil, že v případě nároku na odpočet DPH daňový subjekt většinou uhradil již svému dodavateli předmětnou daň z přidané hodnoty a má zákonný nárok na její vrácení od státu do 30 dnů od uplynutí lhůty pro podání daňového přiznání. Postup k odstranění pochybností zákonný nárok na vrácení daně oddaluje, čímž znevýhodňuje daňový subjekt oproti konkurenci, ve které obdobný postup neprobíhá. Nárok na odpočet není přitom fakultativní nenárokovou dávkou, nýbrž vzniká ze zákona.

Z postupu odvolacího řízení je dle žalobce patrná snaha odepřít mu soudní ochranu, neboť stávající judikatura požaduje před podáním zásahové žaloby využít obranu v linii finančních orgánů. Dle žalobce odvolací ředitelství nesprávně řeší jen otázku výzvy jakožto rozhodnutí, vůči kterému není připuštěno odvolání. Je třeba vzít v úvahu, že je napadána nezákonnost postupu k odstranění pochybností jako celku, tedy celý postup k odstranění pochybností. Povinnost reagovat na nekonkrétní pochybnosti pod hrozbou vyměření daně podle pomůcek s odepřením možnosti obrany v průběhu tohoto postupu se jeví jako absurdní a to i s ohledem na to, že využití stížnosti a přešetření stížnosti je podmínkou pro možnost soudní obrany.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 9.2.2015 navrhl zamítnutí žaloby a k meritu věci uvedl, že dne 30.4.2014 bylo podáno žalobcem přiznání k DPH za zdaňovací období I. čtvrtletí 2014, v němž vykázal nadměrný odpočet ve výši 341 080 Kč.

Výzvou ze dne 22.5.2014, č.j. 3621967/14/2003-24902-105744 vydanou dle § 89 odst. 1 daňového řádu a doručenou dne 23.5.2014 byl zahájen postup k odstranění pochybností na DPH za předmětné zdaňovací období.

Z textu výzvy vyplývá, že správci daně vznikly pochybnosti o správnosti, průkaznosti a úplnosti údajů o přijatých a uskutečněných zdanitelných plněních vykázaných v oddíle C přiznání. Výslovně je zde konstatováno, že správci daně vznikly pochybnosti o výši nárokováného nadměrného odpočtu s tím, že je třeba doložit, že přijatá zdanitelná plnění byla použita pro uskutečnění ekonomické činnosti žalobce v souladu s § 72 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty. Současně vznikly správci daně pochybnosti o tom, zda se poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě deklarované v přiznání reálně uskutečnilo a

zda se tak stalo v rozsahu deklarovaném daňovým subjektem. Další pochybnost správce daně spočívala v tom, zda plnění deklarovaná na ř. 12 a ř. 26 daňového přiznání byla skutečně realizována. V rámci předmětné výzvy bylo současně konstatováno, že u žalobce byl zahájen postup k odstranění pochybností o údajích v daňovém přiznání k DPH za zdaňovací období IV. čtvrtletí 2013, přičemž pochybnosti vymezené v příslušné výzvě dosud nebyly odstraněny. Výzva obsahuje rovněž požadavek na odstranění uvedených pochybností předložením evidence podle ust. § 100 zákona o DPH a důkazních prostředků prokazujících skutečnosti uvedené v přiznání, včetně daňových dokladů vztahujících se k přijatým a uskutečněným zdanitelným plněním uvedeného zdaňovacího období. Z textu předmětné výzvy je tedy zřejmé, že tato obsahuje všechny zákonné náležitosti, jakož i konkrétní sdělení, o kterých údajích v daňovém přiznání má správce daně pochybnosti, co má daňový subjekt objasnit, doložit a jakým způsobem tak má učinit. Z uvedeného důvodu není námitka údajné nekonkrétnosti výzvy oprávněná.

Závěrem žalovaný uvedl, že správce daně byl k vydání výzvy k odstranění pochybnosti na DPH za zdaňovací období I. čtvrtletí 2014 oprávněn. Předmětný postup není prováděn mimo právní rámec a jeho vedení tak nelze považovat za nezákonné. Je nepřijatelný požadavek žalobce, aby Městský soud v Praze zakázal žalovanému pokračovat v postupu k odstranění pochybností a nařídil mu vyměřit DPH za předmětné zdaňovací období ve výši uvedené v daňovém přiznání. Povinností správce daně je zjistit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně co nejúplněji. Nelze po něm tedy požadovat bezodkladné vydání rozhodnutí, není-li dostatečně prověřen stav věci, o které má být rozhodnuto. Požadované doklady žalobce dosud nepředložil, tj. oprávněnost nárokováného nadměrného odpočtu nemohla být ověřena. Z důvodu nespolupráce žalobce dosud nedošlo ke shromáždění podkladů potřebných pro ukončení předmětného postupu a nemohlo být ani přistoupeno k vyměření příslušného daňového přiznání.

Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 15.4.2015, č.j. 3 A 159/2014-54 byla žaloba zamítnuta s tím, že soud žalobu neshledal důvodnou.

Ke kasační stížnosti žalobce rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9.5. 2016, č.j. 8 Afs 76/2015 - 58 tak, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15.4.2015, č.j. 3 A 159/2014-54 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud v rozsudku mj. vyslovil dílčí závěr, že v nyní posuzované věci žalovaný vydal dne 22. 5. 2014 výzvu zahajující postup k odstranění pochybností, která nesplňovala zákonné náležitosti a nebyla proto způsobila účinně zahájit postup k odstranění pochybností. Nedostatky výzvy žalovaný nenapravil ani v průběhu postupu k odstranění pochybností. Na základě tohoto vadného postupu, s nímž stěžovatel vyjádřil opakovaně nesouhlas, pak žalovaný vyvodil pro stěžovatele negativní důsledky – ukončil postup k odstranění pochybností úředním záznamem ze dne 10. 2. 2015 se závěrem, že stěžovatel nepředložil požadované doklady. Nesouhlas stěžovatele s výzvou pak vyhodnotil jako odepření součinnosti ve smyslu § 90 odst. 4 daňového řádu, které zakládá oprávnění správce daně vyměřit daň podle pomůcek. Ve světle těchto závěrů soud nepochyboval, že postup k odstranění pochybností za 1. čtvrtletí roku 2014 představoval s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti nezákonný zásah do práv stěžovatele ve smyslu § 82 s. ř. s. Závěrem Nejvyšší správní soud rovněž uvedl, že v rámci řízení podle § 82 a násl. s. ř. s. žalobce nemůže požadovat, aby soud přikázal správci daně vyměřit daň určitým způsobem. Městský soud proto správně shledal žalobu nedůvodnou v části požadující, aby soud nařídil žalovanému vyměřit daň za předmětné zdaňovací období konkludentně k poslednímu dni lhůty pro podání daňového přiznání ve výši uvedené v daňovém přiznání.

Žalobce přípisem ze dne 16. 6. 2016 soudu sdělil, že souhlasí s tím, aby soud rozhodl bez nařízení jednání.

Městský soud v Praze vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu ve zrušovacím rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s.ř.s.) z důvodů uvedených v rozsudku Nejvyššího správního soudu rozhodl znovu a to tak, že jednak určil, že postup k odstranění pochybností u daně z přidané hodnoty za I. čtvrtletí 2014 prováděný žalovaným u společnosti HAPPY TUBE s.r.o. byl nezákonným zásahem s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti (u výzvy ze dne 22. 5. 2014 zahajující postup k odstranění pochybností absentovalo vyjádření konkrétních pochybností, proto výzva nebyla způsobilá účinně zahájit postup k odstranění pochybností a ani následný postup žalovaného nevedl k odstranění vad výzvy) a jednak, že žaloba v části, v níž se žalobce domáhá, aby soud nařídil žalovanému vyměřit daň z přidané hodnoty za toto období konkludentně k poslednímu dni lhůty pro podání daňového přiznání ve výši uvedené v daňovém přiznání, se zamítá. Je tomu tak proto, že v posuzované věci nastala situace, kdy správce daně vydal platební výměr, který je nadán presumpcí správnosti a musí se považovat za zákonný a správný, pokud a dokud nebude zákonem stanoveným postupem odstraněn. Nelze se přitom úspěšně domáhat jeho zrušení v rámci zásahové žaloby. Soud nemůže zasahovat do práv a povinností účastníků jinými způsoby, než jak mu dovoluje zákon. Pravomoc soudu je v řízení o zásahové žalobě vymezena ust. § 87 odst. 2 s.ř.s.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 110 odst. 2 věta první s.ř.s., podle kterého, zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti, ve spojení s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.

Protože žalobce byl v meritu věci úspěšný, přiznal mu soud právo na náhradu nákladů řízení, které jsou v daném případě tvořeny náklady na zaplacení soudních poplatků za žalobu a za kasační stížnost ve výši 7.000,- Kč (2.000,- Kč a 5.000,- Kč) a náklady za právní zastoupení v počtu 6 právních úkonů ve výši 3.100,- Kč (převzetí věci, sepsání žaloby, písemné sdělení změny žalobního petitu, účast u ústního jednání, převzetí věci advokátem JUDr. Jaroslavem Hostinským v řízení o kasační stížnosti, sepsání kasační stížnosti), 6x režijní paušální částka ve výši 300,- Kč, 21% DPH z částky 20 400,- Kč tj. 4.284; celkem tedy 31.684,- Kč. Soud nepřiznal žalobci náhradu nákladů za jeden právní úkon spočívající toliko ve sdělení ze dne 16. 6. 2016, kdy soudu sdělil, že souhlasí s tím, aby soud rozhodl bez nařízení jednání a rovněž sdělil, v jaké výši navrhuje, aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku není kasační stížnost přípustná; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. V takovém případě lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v § 102 a násl. s.ř.s. u Městského soudu v Praze do dvou týdnů po doručení rozsudku.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec, nebo člen, který za něj jedná, nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 21. července 2016

JUDr. Ludmila Sandnerová
předsedkyně senátu